

علیرغم پیشینه موسیقی فیلم در ایران هنوز نمی‌توان بطور قطع در فصول این نوع موسیقی اظهار نظر مستدلی کرد، گویا متأسفانه ملاک مدون و مشخصی برای ارزیابی موسیقی فیلم در سینمای ایران وجود ندارد.

● اگر بخواهیم نگاه دقیقی به موسیقی فیلم داشته باشیم، باید تغییر و تحولات این شاخه از موسیقی را در دوران پس از انقلاب نیز مد نظر قرار دهیم. موسیقی فیلم پیش از انقلاب تمام توجهش به مخاطب عام بود اما پس از پیدایش سینمای موج نو، موسیقی فیلم تماشاگران خاص و فرهیخته را مورد خطاب قرار داد. متأسفانه امروزه دیگر شما این نوع تقسیم بندی و تفاوت فاحش بین موسیقی فیلمفارسی و سینمای روشنفکرانه و تفکر برانگیز را احساس نمی‌کنید. به گمان من اگر قرار است به موسیقی فیلم در سینمای ایران نگاه جدی داشته باشیم موسیقی فیلم در دوران پس از انقلاب می‌تواند قابل تأمل، تحقیق و بررسی باشد. اما با این مقوله در سینمای ما برخورد تخصصی نمی‌شود. به جرأت می‌توان گفت موسیقی فیلم در سینمای ایران به مرز مطلوب و آرمانی خود نرسیده و هنوز در وادی ساده پسندی و سطحی نگری سیر می‌کند.

باتوجه به اهمیت موسیقی در فیلم و القای حس صحنه به تماشاگر از طریق موسیقی این عرصه از موسیقی باید مورد توجه بیشتر متفحصان، دست اندرکاران و کارشناسان قرار گیرد بویژه آنکه ما در این زمینه از سینما با کمبود افراد آگاه مواجهیم.

● شاید باور نکنید برخی افرادی که امروز در عرصه موسیقی فیلم کار می‌کنند اهل فن نیستند. متأسفانه این اشخاص و نیز تعدادی از تهیه کنندگان سینما به موسیقی فیلم نگاه جدی و کارشناسانه

هامون فیلمی از داریوش مهرجویی - عکس از رضا مهاجر

بی تردید بسیاری از بینندگان تلویزیون، قطعه دلنشین موسیقی پایان بخش اخبار این رسانه را، که متأسفانه به دلیل عدم رعایت قانون کپی رایت هر روز به هنگام اعلام پیش بینی وضع آب و هوای کشور بروی تصویر پخش می‌شود شنیده‌اند. موسیقی دلنشینی که هیچگاه رنگ کهنگی بخود نگرفته و نخواهد گرفت. «باران عشق» را می‌گوئیم، آلبومی که هنوز طرفداران پر و پاقرص خود را داشته و دارد. نوازنده این قطعات نیز کسی نیست جز «ناصر چشم آذر». آهنگساز حرفه‌ای سینمای ایران که علاقه‌مندان سینما با تماشای فیلمهایی که وی برای آنها موسیقی متن ساخته است نام وی را به خاطر سپرده‌اند. چشم آذر پس از اخذ دیپلم برای ادامه تحصیل به آمریکا رفت و در مدرسه عالی موسیقی «دیک گروو» آمریکا به فراگیری این هنر پرداخت. وی با ساخت موسیقی فیلم کوتاه «پرواز با کایت» سینما را تجربه کرد و پس از ورود به سینمای حرفه‌ای نیز تاکنون بیش از 10 فیلم سینمایی با موسیقی متن ساخته او، بر پرده نقره‌ای سینما رفته‌اند. موسیقی فیلمهای اجاره نشینها، هامون، بانو و میکس (از آثار ارزشمند داریوش مهرجویی) ای ایران (ناصر تقوایی)، سفر جادویی (ابوالحسن داوودی)، دیگه چه خبر و کاکادو (تهمینه میلانی)، بلندیهای صفر (لیالستانی)، چهره (سیروس الوند)، خواهران غریب (کیومرث پوراحمد)، ساحره (داوود میرباقری)، قارچ سمی (رسول ملاقلی پور) و ... از جمله آثار ارزشمندی است که چشم آذر در کارنامه هنری پربار خود دارد. وی تاکنون

سه سیمرخ بلورین به خاطر ساخت موسیقی متن فیلمهای «بلندیهای صفر»، «چشم شیطانی» و «قارچ سمی» از دوره‌های مختلف جشنواره فیلم فجر دریافت کرده است. در فرصتی که دست داد از موسیقی فیلم برایمان گفت با آرزوی موفقیت و تشکر فراوان که در این گفتگو همراهی مان کرد.

گروه ادب و هنر

ناصر چشم آذر (آهنگساز و برنده سه سیمرخ بلورین موسیقی فیلم):

شاید باور نکنید

احمد صبریان sabriyan@yahoo.com

نداشته و موسیقی را صرفاً عنصری فضاپرکن و تزئینی دانسته و با همین نگرش برای فیلمها موسیقی می‌سازند. حالا خودتان حدس بزنید که وضعیت موجود تا چه حد می‌تواند چهره موسیقی فیلم ایران را خدشه دار نماید. برخی از به اصطلاح آهنگسازان امروز سینما که با سازهای الکترونیکی کار می‌کنند سواد ابتدایی موسیقی را ندارند چه برسد به اینکه بخواهند برای فیلمی موسیقی بنویسند.

باتوجه به موسیقی متن فیلمهایی که تاکنون ساخته‌اید به نظر می‌رسد سبک خاصی را در عرصه موسیقی فیلم مدنظر دارید، سبکی متفاوت که بوضوح می‌توان آنرا در اکثر آثارتان تشفیص داد.

● یک موزیسین ممکن است محقق موسیقی بوده یا خود در کار آهنگسازی دست اندرکار باشد. برخی از آهنگسازان کارشان را نوشته اما برای تنظیم آنرا به دیگری واگذار می‌کنند، گروهی نیز تنظیم کارشان را خود بر عهده می‌گیرند. اما طبعاً اکثر آهنگسازان باید از کار یکدیگر چه به صورت شنیداری و چه از طریق مطالعه آگاه شوند. من تاکنون همواره سعی کرده‌ام تحت تأثیر موسیقی خاصی قرار نگیرم. البته آثار بسیاری از گروههای موسیقی خارجی، ایرانی و نوازنده‌های منفرد را گوش می‌کنم اما تلاش کرده‌ام تحت تأثیر و منفعل نباشم. در شرایطی و برای هدف خاصی نیز ممکن است زمان زیادی را به شنیدن موسیقی ملل مختلف اختصاص دهم. البته بسیاری از آهنگسازان جهان هم سبک‌اند اما این به معنای تقلید نیست. من سالهاست که موسیقی را به طور تصادفی گوش می‌کنم اما با دید و تجزیه و تحلیل خودم. اما متأسفانه یا خوشبختانه اینکه فرصتی برای گوش کردن مکرر یک قطعه را داشته باشم ندارم. شاید به همین دلیل آثار من نزد شما متفاوت و خاص جلوه می‌کند.

ای ایران اثر ناصر تقوایی - عکس از غوغایات